

Orta Karadeniz Enerji Forumu 4-5 Eylül tarihlerinde Samsun'da yapıldı...

NÜKLEER ve MOBİL SANTRAL ELEŞTİRİSİ

Orta Karadeniz Bölgesi Enerji Forumu'nda konuşan TMMOB ikinci Başkanı Hüseyin Yeşil, AKP Hükümeti'nin programında nükleer santral ve enerjide özelleştirme vurgularının ön plana çıktığını kaydederek, "Nükleer santral ve mobil santrallardan üretilecek enerjiye Türkiye'nin ihtiyacı yoktur. Türkiye'nin yerli ve yenilenebilir kaynakları ile ihtiyacın üstünde üretim yapmak mümkündür" dedi. Yeşil, "Siyasal İslam'ın uzantısı" olarak değerlendirdiği AKP'nin ekonomik hedeflerinin yanı sıra toplumu dönüştürmeyi hedefleyen siyasal hedeflerine de dikkat çekti. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Yönetim Kurulu Yazmanı Cengiz Göltaş, özelleştirme politikaları nedeniyle kamunun enerji alanına yatırım yapmaması sonucunda Türkiye'nin önümüzdeki aylarda enerji krizi ve elektrik kesintileri ile karşı karşıya kalacağını kaydetti.

EMO Samsun Şubesi tarafından düzenlenen Orta Karadeniz Bölgesi Enerji Forumu, 4-5 Eylül 2007 tarihleri arasında Samsun'da DSİ Konferans Salonu'nda yapıldı. Orta Karadeniz Bölgesi Enerji Forumu'nda ilk gün "Bölgenin Enerji Kaynaklarının İncelenmesi", "Yeni, Yenilenebilir Enerji Kaynakları" ve "Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi ve Dağıtımı" konulu oturumlar gerçekleştirildi. EMO Onur Kurulu Başkanı Olgun Sakarya'nın "Elektrik Piyasası Faaliyetleri" başlıklı açılış bildirgesi ile başlayan forumun ikinci gününde "Enerji Sorunları Tüketici-

ye Yansımaları ve Çözüm Önerileri", "Mobil Santralların Samsun Süreci ve Çevreye Etkileri" konulu oturumlar ile "Enerji Krizi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı panel yapıldı. Yöneticiliğini EMO Müdürü Cem Kükey'in yaptığı panele, EMO Yönetim Kurulu Yazmanı Cengiz Göltaş, Eski TEK Genel Müdürü Gültekin Türkoğlu ve ASAM Genel Koordinatörü Necdet Pamir konuşmacı olarak katıldı.

Orta Karadeniz Bölgesi Enerji Forumu'nun açılışında konuşan TMMOB ikinci Başkanı Hüseyin Yeşil, erken genel seçimler ve sonrasında yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimleri dolayısıyla sıkıntılı günler geçirildiğini kaydederek, şöyle konuştu:

"Sermaye için daha güvenli daha istikrarlı bir parti bir dönem daha ülkeyi yönetecek. Bu partinin bizim eleştirdiğimiz ekonomik hedeflerinin yanında toplumu yeniden şekillendirmeyi amaçlayan siyasal hedefleri de var. Biz AKP'yi siyasal İslam anlayışının uzantısı olarak değerlendiriyö-

ruz. Hükümetin 'Sivil Anayasa' adı altında bir takım girişimleri oluyor. Bu girişimler önümüzdeki dönem bizi daha zor bir mücadelenin beklediğini gösteriyor."

AKP tarafından kurulan 60. Hükümet'in programına bakıldığında bir kez daha nükleer santral ve enerjide özelleştirme vurgularının ön plana çıktığını ifade eden Yeşil, "Özellikle Doğu Karadeniz Bölgesi'ni ilgilendiren nükleer santral ve mobil

santrallardan üretilecek enerjiye Türkiye'nin ihtiyacı yoktur. Türkiye'nin yerli ve yenilenebilir kaynakları ile ihtiyacın üstünde üretim yapmak mümkündür. Yıllardır dile getirmemize rağmen, bu seçenekler ne yazık ki sık sık gündeme geliyor" dedi.

"Yerli Kaynaklar Değerlendirilmiyor"

Türkiye'nin hidrolik potansiyelinin 170 milyon kilovatsaat olduğunu kaydeden Yeşil şöyle devam etti:

"Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü'ne yıllardır arama yapılabilmesi için ödenek ayrılmıyor. Türkiye'nin 10 milyar ton kömür ve 8 milyar metreküp doğalgaz rezervi olduğu tahmin ediliyor. Arama faaliyeti yapılmadığı için bu kaynakları kullanamıyoruz. Rüzgar enerjisi potansiyeli 48 bin megavat, yıllık 2 bin 600 günlük güneşlenme süresi ile de güneş enerjisi neredeyse hiç kullanılmayan yüksek potansiyel taşıyor."

Türkiye'de enerji ihtiyacının karşılanmasında en büyük sorunu

“kullanılan kaynakların dışa bağımlı olması” olarak ortaya koyan Yeşil, yerli kaynaklar için bir an önce yatırım yapmaya başlanmasını istedi.

Dışa Bağımlılığı Azaltmak İçin AR-GE Önerisi

EMO Yönetim Kurulu Yazmanı Cengiz Göltaş da açılış konuşmasında, yüzde 70'lere varan enerjideki dışa bağımlılık oranını aşağıya çekilmesi gerektiğini vurgulayarak, şunları söyledi:

“Bu konuda atılması gereken bazı adımlar var. Enerji kaynaklarını etkin ve verimli bir şekilde kullanılması bunların bir planlama kavramı içerisinde gündeme alınmasıdır. Kaynakların kullanılmasında enerji politikalarının yeniden gözden geçirilmesi gereklidir. Yine enerji alanında dünyadaki teknolojik gelişmelere bağlı olarak Türkiye'nin de Ar-Ge faaliyetleri yürütmesi gerekmektedir. 'Enerjiyi nasıl üreteceğiz' konuları dışında enerjiyi doğru kullanım noktasında da gerek sanayi, gerekse kamunun ve gerekse vatandaşların önemi vardır. Enerji tasarrufu, enerjinin etkin ve verimli kullanılması konusunda bilgilendirme sağlanmalıdır.”

Enerji politikalarının IMF, Dünya Bankası gibi kuruluşların dayatmalarıyla belirlenmeye devam edilmesini eleştiren Göltaş, şöyle devam etti:

“Uygulanan bu 25 yıllık politikaların sonucunda da maalesef enerjide bir kriz süreci ile karşı karşıya kaldık. Enerjide krizin çıkması son 3-5 ayda oluşan bir durum değildir. Son 4 yıl içinde özelleştirme politikaları nedeniyle kamunun bu alana yatırım yapmaması sonucu önümüzdeki aylarda enerji krizi ve elektrik kesintileri ile karşı karşıya kayacağız. Türkiye kendi kaynaklarını kullanamaz, kendi dağıtım şirketlerinin bakım ve rehabilitasyonunu yapamaz, kendi üretim santrallerini etkin ve verimli çalıştıramaz hale gelmiş durumdadır.”

Türkiye Kirli Enerjiye Mahkum Edilmek İsteniyor

Göltaş, elektrik kesintilerinin sürekli hale gelmemesi için Türkiye'nin her yıl yerli kaynakları devreye sokarak, 2 bin-2 bin 500 megavat arası kurulu ilave gücün elde edilmesi gerektiğini kaydetti. Başta kömür, hidrolik, jeotermal, güneş, rüzgar olmak üzere yerli ve yenilenebilir kaynakların kullanılması gerektiğini ifade eden Göltaş, şöyle konuştu:

“Türkiye'de dışa bağımlı, doğal-gaza bağımlı, pahalı enerji yatırımları yerine ya da mobil santral gibi Türkiye'nin ihtiyacı olmayan yatırımlar yerine, yerli kaynakları öne çıkararak, ülkenin kamu kaynaklarını doğru değerlendiren, istihdam kaynakları yaratan yeni bir enerji yönetim anlayışına ihtiyaç vardır. Krizden kurtulabilmek için bir enerji yönetim anlayışı açısından, yeni bir kriz yönetiminin kurulması lazımdır.”

Mobil santraller gerçeği ile Türkiye'nin 1990 yıllarda karşı karşıya gelmeye başladığını kaydeden Cengiz Göltaş, “Mobil santrallara Türkiye'de ihtiyaç yoktur. Boyabat Barajı ve Topçam Barajı'nın tamamlanması ve dağıtım şebekelerinin iyileştirilmesi durumda mobil santrallara ihtiyaç olmaz. Bugün artık 1970 yılında yaşanan petrol krizinin ardından bütün gelişmiş ülkeler yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmaktadır. Bizim de ihtiyacımız olan budur. Doğayı ve insan yaşamını kirleten bir takım uluslararası şirketlerin dayatmalarına ihtiyacımız yoktur. Türkiye bugün halen su ve kömür potansiyelinin yüzde 30'unu, yıllık termal enerjisinin yüzde 4'ünü, rüzgar potansiyelinin yüzde 1'ini kullanırken, güneş gibi yenilenebilir enerji kaynakları konusunda hala yatırım yapmamış ve bu koşullar altında da Türkiye kirli enerjilere mahkum edilmek istenmektedir” dedi.

TAEK Forumuna Katılmadı

EMO Samsun Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Suat Uzun ise açılış konuşmasında, kamu hizmet anlayışının terk edilerek, merkezi bütünsel yapının

parçalanması ve özelleştirmeler sonucu, enerji alanının bilinmeyene sürüklendiğini vurguladı. Uzun, şöyle konuştu:

“Elektrik enerjisinin üretim, iletim ve dağıtım safhalarında bölge ve ülkemizin ihtiyaçları doğru tespit edilerek, gerekli yatırımların planlanması ve zamanında gerçekleştirilmesi zorunludur. Tüketiciler için kaliteli ve ekonomik olmasının yanı sıra enerjinin sürekli sağlanabilmesi için üretim, iletim ve dağıtım sistemlerinin uyum içerisinde olması ve yönetilmesi gerekmektedir.”

Uzun, forumda farklı düşüncelerin bir araya geldiği demokratik bir ortam yaratmayı amaçladıklarını, ancak Türkiye Atom Enerji Kurumu'na yapılan katılım çağrısının karşılıksız kaldığını kaydetti. ■

